

Združenie sudcov Slovenska
Štúrova 29, 041 78 Košice
IČO: 31932169

JUDr. Janka Gibaľová
Sekcia legislatívy
Odbor legislatívy občianskeho a obchodného práva
Ministerstvo spravodlivosti SR
Župné námestie č. 13
813 11 Bratislava

Vec

Pripomienky k návrhu novely vyhlášky č. 483/2011 Ministerstva spravodlivosti SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu

1. Písomné vypracovanie súdnych rozhodnutí (§ 8, 9) – zásadná pripomienka

Návrh novely upravuje bodové hodnotenie každého súdneho rozhodnutia v rozsahu najviac 25 bodov a určuje minimálny počet bodov (15), ktoré má byť dosiahnuté pri každom vypracovanom súdnom rozhodnutí.

Uvedené ustanovenia upravujú totožný počet bodov aj pri vypracovaní písomného riešenia prípadovej štúdie (§ 6 ods.2).

V zásade nesúhlasíme so zhodným bodovým ohodnotením za vypracovanie prípadovej štúdie a vypracovanie súdneho rozhodnutia.

Navrhujeme v novele zakotviť v § 8 ods.2 **...je najviac 35 bodov.**

Navrhujeme v § 9 ods.1 písm.d/ **...aspoň 21 bodov za...**

O d ô v o d n e n i e

Podľa ústavnej úpravy (čl. 123 ústavy) ministerstvá majú možnosť vydávať všeobecne záväzné právne predpisy na základe zákonov a v ich medziach, ak sú na to splnomocnené zákonom.

Z uvedeného vyplýva, že je vylúčená možnosť, aby ministerstvá v rozsahu svojej normotvornej právomoci menili obsah právnych vzťahov. Zároveň platí, že ministerstvo má

ústavnú povinnosť vydať vykonávací predpis, ktorý je v súlade so všetkými ustanoveniami ústavy (čl. 152 ods.4 ústavy) – vid' **PL ÚS 6/98**.

Ústavný súd záväzne konštatoval (zdôraznil), že medzinárodné dokumenty, ktoré sa týkajú úpravy nezávislosti súdnictva nemajú „iba odporúčací charakter“, ale platí, že týmto medzinárodným dokumentom nemožno popierať ani **primeranú mieru právnej relevancie** (a pritom vonkoncom nie zanedbateľnú) vzhľadom na úpravu čl. 1 ods.2 ústavy, podľa ktorého „Slovenská republika uznáva a dodržiava... svoje ďalšie medzinárodné záväzky“ (**PL ÚS 27/2015 z 25.11.2015 – str.23**).

Pri normotvornej činnosti ministerstva sa musia rešpektovať zákonné kritériá na vznik funkcie sudcu a súčasne aj právna relevancia medzinárodných dokumentov, ktoré upravujú otázky kritérií na vznik funkcie sudcu.

Základom pre správne nastavenie miery obťažnosti (závažnosti) jednotlivých kritérií a ich hodnotenie je rešpektovanie ústavnej úpravy čl. 141, 142 ústavy, ktoré upravujú výkon súdnictva a pôsobnosť súdnictva.

Z ústavnej úpravy vyplýva, že sudcovia sú povinní plniť svoje poslanie rozhodovať spory nestranne s plným rešpektom k právam priznaných účastníkov v súdnych konaniach, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je **odborná nezávislosť sudcu (odborná pripravenosť na kvalifikovanú interpretáciu a aplikáciu práva)**, keďže všeobecné súdy sú ústavou povelané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť (**II. ÚS 13/2001**).

Novovymenovaný sudca od úvodu výkonu funkcie (súdenie – t.j. rozhodovanie v občianskoprávných a trestných veciach) je povinný zabezpečiť realizáciu spravodlivého procesu v primeranom čase (čl. 46 ods.1, 48 ods.2 ústavy).

Pri rozhodovaní o výbere kandidátov podľa Európskej charty štatútu sudcov (júl 1998 – bod 2 – výber, prijímanie a počiatočná odborná príprava) „sa pri výbere vychádza z ich schopností slobodne a nestranne posudzovať právne prípady, ktoré im budú pridelené a zo schopnosti aplikovať pri svojom rozhodovaní zákon... **hlavným cieľom musí byť vyhodnotenie schopnosti kandidáta samostatne riešiť prípady, ktoré sa dostávajú pred sudcov...** schopnosť aplikovať právo sa vzťahuje tak na poznanie práva, ako aj na jeho praktické uplatňovanie, čo sú dve rôzne veci (vid' dôvodová správa uvedenej charty).

Obsahovo obdobné kritériá sú upravené aj v Odporúčaní Výboru ministrov Rady Európy CM/Rec (2010)12 (bod 44) a v stanovisku Benátskej komisie (Poradný orgán Rady Európy pre ústavné záležitosti) v správe z marca 2010 (**časť III, bod 2**).

Dublinská deklarácia ENCJ (Európska sieť súdnych rád) z r. 2012 uvádza, že „sudcovia by mali byť vyberaní za účelom ich vymenovania vždy len na základe schopnosti. Kritériá schopnosti zahŕňajú intelektuálne a osobnostné schopnosti, pracovnú etiku, písomné a verbálne komunikačné zručnosti“.

Je teda zrejmé, že sa v rámci výberového konania musí rešpektovať **podstatná skutočnosť**, spočívajúca v tom, že sa má **zistiť schopnosť kandidáta prakticky uplatňovať právo**, ktoré si vyžaduje rozhodovanie **vo veciach, v ktorých rozhodujú sudcovia**, t.j. pre výkon súdnictva.

Tento účel ústavnej i zákonnej úpravy, ktorý sa zhoduje s účelom sledovaným medzinárodnými dokumentami, musí ministerstvo spravodlivosti premietnuť vo vykonávanom predpise (upraviť tak), aby sa bezpodmienečne zabezpečilo splnenie účelu (dodržanie obsahu zákonom upravených právnych vzťahov) úpravou, ktorá napomôže uskutočneniu (realizácii) zákonných kritérií a medzinárodných štandardov.

Návrh novely vyhlášky ministerstva spravodlivosti o výberovom konaní **nesplňa zákonné kritériá v častiach, kde sa upravuje bodové hodnotenie a to nerešpektovaním rozdielneho stupňa obťažnosti vypracovania rozsudkov a prípadovej štúdie.**

Navrhovaný systém spôsobu vyhodnotenia výsledkov výberového konania **vylučuje (vo svojom dôsledku)** reálne zabezpečiť dôsledné zistenie najzákladnejšieho kritériá, spočívajúceho v schopnosti uchádzača kvalifikovane rozhodovať vo veciach, o ktorých rozhoduje sudca (t.j. výkon súdnictva).

Najdôležitejším výsledkom rozhodovacej činnosti sudcu (t.j. výkon súdnictva) je rozsudok (rozhodnutie vo veci samej – vyriešenie sporu o právo resp. rozhodnutie o vine a treste).

Vypracovanie rozsudku musí splniť zákonné kritériá, t.j. náležitosti záhlavia, výroku, odôvodnenia a poučenia rozsudku, z čoho sa najkomplexnejšie zistí rozsah vedomostí uchádzača v oblasti procesných a hmotnoprávných predpisov a zároveň úroveň ich aplikácie a interpretácie (t.j. či je v súlade aj s čl. 152 ods.4 ústavy).

Neoddeliteľnou súčasťou pri vypracovaní rozsudku je preštudovanie súdneho spisu. Rozsudok preto preukazuje aj schopnosť (neschopnosť) uchádzača náležite vyhodnotiť informácie zo spisu (zistený skutkový stav) podľa zákonných kritérií (dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti).

Vypracovanie prípadovej štúdie nemá určené zákonné kritériá, pričom skutkový stav nepochybne vyplýva z textu, takže sa musí riešiť len nastolená právna otázka.

Je preto neakceptovateľné z hľadiska náročnosti (obťažnosti) upraviť rovnocenné bodové hodnotenie prípadovej štúdie a rozsudku.

Rozdielna náročnosť na vypracovanie týchto dvoch písomných rozhodnutí vyplýva aj z podmienok výberového konania (1 hodina na prípadovú štúdiu a 6 hodín na dva rozsudky).

Navrhujeme, aby bolo zakotvené 35-bodové ohodnotenie pre každý rozsudok a ponechaných 25 bodov pre prípadovú štúdiu. Zároveň pri určení minimálneho bodového

ohodnotenia za každé vypracované rozhodnutie sa zachová určená hranica 60 % z maximálneho počtu bodov, t.j. 21 bodov z 35 bodov.

Zároveň považujeme za **správne, že písomný preklad z cudzieho jazyka má nižšie bodové ohodnotenie** ako prípadová štúdia alebo písomné vypracovanie súdnych rozhodnutí. Zistenie jazykových znalostí je individuálne prospešné pre uchádzača, keďže **jazykovú znalosť zákon zakazuje sudcom využívať pre výkon súdnictva** (zákaz tlmočenia verbálnych prejavov a prekladania písomných textov v súdnom konaní a vypracovanie rozhodnutí v cudzom jazyku).

2. K ďalším častiam návrhu novely vyhlášky nemáme pripomienky.

Košice 23.5.2016

JUDr. Juraj Sopoliga
prezident
Združenia sudcov Slovenska